

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vso leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petimi; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je m.č.

Zahtevajmo svoje pravice!

Dopis iz spodnje okolice.

Sedaj, ko so skoraj vse ljudske šole po spodnji okolici poitalijančene; sedaj, ko mestni magistrat na Greti vzdržuje otroški vrt bivše „Pro-Patrije“: hočejo nam mestni očetje še siloma uriniti italijansko ljudsko šolo pri sv. Mariji Magdaleni (Gorenji- in Spodnji.)

Kaj je hasnilo ugovarjanje poslanca II. okraja — v kateri okraj spadati omenjeni seli — dra. Sancina?! Gospoda so zapisali poitalijančenje okolice na svojo zastavo in dan na dan odvzemljajo nam ono malo pravic, koje smo dosedaj uživali.

Nedolgo temu hotela je mestna gospoda celó v sv. Križu osnovati italijanske paralelke, stvar se pa jej ni posrečila. C. kr. namestništvo preprečilo je takrat name ne glede Križa, kakor tudi sedaj ni dovoljilo, da se pri sv. Mariji Magdaleni (Čjarboli) osnuje italijanska četverorazrednica.

Ta vladni korak je povsem opravičen. Ako ne bi imeli toliko žalostnih skušenj, koje nas silijo, da smo skeptični do skrajnosti, menili bi ob tem koraku slavne vlade, da je slavniosta venderle pripoznava, da je slovenski naš življ tu v Trstu potreben, ker se v njem zrcali sicer toli slavljeno tržaško-patrijotično čutstvovanje. Temu bi se človek — kakor rečeno — kaj rad nadejal, ali skušnje, skušnje!

Vladi bi morala biti znano, kako se poitalijančenje širi po naši okolici, a ona bi se morala z vso silo po robu postaviti dobro organizovanemu delovanju mestne gospode v tem pogledu.

Seja, v koji se je sklepalo ob osnovi italijanske četverorazrednice pri sv. Mariji Magdaleni, je kaj poučna in vzbuja v nas tisučero pomislikov. Pred vsem pa je treba zabeležiti, da so vsi toli hvaljeni „patrijotični“ „konservativni“ poslanci glasovali proti slovenski šoli, kakoršna se je nameravala z naše strani; vsi so bili istega me-

nenja, kakoršnega so Angeli, Spadoni o tutti quanti: da je namreč okolica naša italijanska zemlja.

To so nam patrijotje: v mestu samem nam nečejo pripoznati nikakih pravic — rajše bi gotovo pripoznali tržaškega Japonca, nego tržaškega Slovenca, — sedaj bi pa radi proglasili vso spodnjo okolico kot italijansko zemljo. Da postane ta njih laž še gorostasnejša, izrečejo menda še, da Slovenci niso bili nikoli tržaški deželani, da sploh nikoli niso prebivali v mestu tem in po njega okolici in da so se še le v novejšem času tu sem priklatali.

Mi seveda trdimo nasprotno — trdimo, da se po žilah vseh pristnih tržačanov pretaka slovenska kri. Ako se tudi oni tega ne zavedajo, je pa gotovo, da so bili njih očetje, dedje, ali pradedje — Slovani!

Le okoličanska zastopnika dr. Sancin in Nadlišek (druga dva sta bila odsotna) imela sta toliko poguma, da sta glasovala proti krivičnemu koraku, namerovanemu po „nepatrijotičnih“ — in „patrijotičnih“ gospodih. Pri jedni točki obsedel je celo g. Nadlišek sam, ne mešal se za divje krohotanje pobalinov na galeriji. Slava Nadlišku! Tako je prav: od svojega prepričanja ni smeti odstopiti ni za lsa. Tržaški „Mattino“ je ob tej priliki smešil g. Nadliška, češ, da treba celo večnost, predno izgovori en italijanski stavek. No, nekdsj ste smešili zastopnike naše, ako so spregovorili jedno samo besedico v tržaškem narečju, sedaj pa se jim rogate, ker izgovarjajo italijanske besede — prepočas! Seveda: vam je le do zasmehovanja in nič drugega. V svojem jeziku ne bi smeli govoriti, če se pa silimo s ptujščino, se nam pa rogajo. Mi bi pa svetovali našim zastopnikom, da se v bodoče poslužujejo nekega drugega jezika, ki jim bolj gladko teče; čemo videti, kaj porekó potem srborita gospoda. Pokažimo jim, da nismo njih sužnji! Naj le kriče, kakor so kričali pred leti, ko so zastopniki naši skušali slovenski govoriti: La lingua del no-

madono Rafaelovo, pred nočjo Mihaela Angela, pred živim mramorjem divnih, starih kipov.

Čas njegovega odpusta pretekkel je kakor sladak sen; moral se je vrniti na Francosko. Z žalostnimi čustvi ločil se je od matere in od svoje duševne domovine, kakor je nazival Italijo.

Vrnivši se v Pariz učil se je v začetku le o svobodnih urah slikarstvu, pozneje vrgel se je pa izključno le njemu v naročje. Imel je lep vspeh: čez tri leta predložila se je prva njegova podoba sodbi občinstva; zadovoljen je bil z laskavo pohvalo s strani stroge kritike in z vabilom; naj še dalje razvija bogati svoj talent.

V začetku bavil se je z historičnim slikarstvom, pa sin veka, realist, pokazal se je kmalu v njem. Zdanje človeštvo vleklo ga je posebno k sebi in konečno, zahvaljujé se gotovo svojej prejšnjjej profésiji in njegovemu zanimanju do duševnih bolezni, pričel se je baviti izključno s slikanjem blaznih ljudij. Kot poznavalec zdravništva imel je priliko opazovati jih, kot slikár pak te prizóre živo naslikati. Izbravši si takó čudno specialnost, Pavel ni sledil le za umetnostjo v obče, temveč

stro foro fu ed è italiana! Tako pravite vi, italijanska gospoda! Mi pa pravimo, da je okolica tržaška slovenska zemlja, in da je slovenski jezik naš materini jezik; mi pravimo, da gredo tudi nam iste pravice, kakoršne uživata vi, kajti tudi mi nosimo bremena, kakor jih nosite vi. Kjer pa so jednake dolžnosti, morajo veljati tudi jednake pravice. Zato pa moramo zahtevati, kar nam gre!

Ob tej priliki hoteli bi omeniti poslovanja naših sodnijskih poverjenikov. Večina njih pričela je uradovati v slovenskem jeziku. Tako je prav, vsaj njih „italijanščina“ bila je tako spakodrana, da so se jej smejali italijanski uradniki sami. Zato bi prosili one ostale poverjenike, ki še uradujejo italijanski, da to opuste in se poprimejo svojega jezika. Prvič naj bodo uverjeni, da pri tukajšnjem okrajnem sodišči slovenski jezik isto toliko velja, kolikor nemški in italijanski; drugič pa naj pomislijo, da delajo domačemu ljudstvu velike preglavice se svojim italijanskim uradovanjem. Ako oni uleže prošnjo v italijanskem jeziku, dobi stranka odlok tudi v tem jeziku. Stranka pa ne razume tega jezika! Osobito pa velja to za zgornjo okolico. Brez strahu toraj na dan se slovenskim uradovanjem! Pravice svoje dosežemo le tedaj, ako jih odločno zahtevamo! Spoštujemo se sami — in spoštovali nas bodo tudi drugi!

Črvi, kateri glodajo naša narodna društva.

(Dalje.)

Kakor se nam naša pevska društva prikažejo na oder le prerada s težkimi samospeli, tako jim tudi posebno ugaja, ako morejo pred občinstvo v zboru s kako prav težko pesmijo, kjer naj se še posebej kak četverospjev odlikuje.

Navadno ima vsako pevsko društvo novih močij. Ko se začno za veselico pripravljati, pa hajdi! Pevovalja poišče naj-

tudi za vsem tem, kar je tačas zanimalo občinstvo. Znano vam je, kako se v poslednjem času zanimajo Francozi za Rusijo in za vse rusko. Vaše avtorje prevajajo, vaše slike izpostavljajo na ogled ter se vašemu jeziku uče. Zanimajoš se za vse, ni ostal Pavel tujec temu gibanju. Po mogočnosti sledil je za vsem, kar mu je moglo dati pôjem o Rusiji. Sklénil je oditi v Rusijo in se na licu mesta seznaniti z rusko umetnostjo. Čez pol leta spoznile so se mu želje. Odšel je. Kmalu prejeli smo od njega pisma iz Petrograda. Navdajala ga je tožna čaróbnost severne prirode; dopadali so se mu radovôljni, simpatični ljudje, katere je srečal; krasôta mest ga je iznenadila in zanimala ga je zeló ruska umetnost. Konečno nam je pisal, da videti samo Petrograd se ne pravi videti še Rusijo. Da se pa seznaní z njo, nameruje potovati z nekimi znamenitim ruskim slikarjem po Rusiji; iti menita po Volgi, posétiti Kavkaz in Krim in se vrniti v jeseni čez Moskvo domov. Iz S., nekega mesta ob Volgi nam je pisal, da je čezobičajno zadovoljen s svojim potovanjem in z društvom svojega tovariša. V S. nameravala sta ostati kratek čas. Čez

daljše in nateže pesmi in ubija uboge pevce noč in dan z njimi. Slišal je pri veselici v bližnji vasi kako dolgo in težko pesem, v kateri je menda hotel tudi solist si slavo priboriti in sedaj hoče ta pevovalja drugega prekositi. Res, pevci mu jo zapojejo pri veselici, če pa pravilno ali ne, to je njemu vse jedno, saj v časopisu je vse pohvaljeno.

A kak vspeh je imela taka pesem? Mlade moči, katerim je še lahka, kratka pesem težka, obupajo, izbršjejo se iz društva in ne prikažejo se več. Tudi stari pevci je ne pojejo več, ker pretežka je bila, ljudstvo je ni umelo in pesem je v par tednih popolnoma pozabljena. Mesto da bi se pesem udomačila, mesto da bi jo prepevali tudi pri kozarcu vina, ali pa v pozni noči, mesto da bi navduševala tudi one, kateri doslej nimajo še prave ljubezni do petja — ostalo ni drugega, nego kratka pohvala v časopisu.

Ne! to se ne strinja z nalogo, koje imajo pevska društva. Njim je glavna in sveta naloga, narod buditi, navduševati ga za našo sveto stvar. In dosežete li to, ako prepevate pesmi, od katerih se odtujujejo pevci in poslušalci? Nam je veliko ljubša najkrajša, najložja pesem, katera je dobro peta, kakor pa težki samospeli in zbori, v kojih niso pevci kos svoji nalogi. Ves navdušen poslušá vsak še najkrajšo pesmico, samo da je dobro peta; in ako ni imel prave ljubezni še do petja, navduši se zanje, navduši se za društvo, kjer se goji tako petje. In priprosti narod, koji se ni še vadil v takem petju, skrbel bude, da se i on navadi to pesmico. Tako postane pesem popularna.

Zato gg. pevovalje, učite raje take pesmi, katere i vas ne stanejo obilo truda. Ako bodete vi učili lahke pesmi, popevali jih bodo še vaši pevci, ko vas več na svetu ne bude in hvaležni vam bodo oni, hvaležen vam bude ves tužni narod in spomin ste si ohranili v taki lahki pesmici.

S tem dosežete, da bodo pevska

dva tedna dobili smo od njega čudno pisanje: v nekaterih besedah razodel nam je, da se je odpravil njegov tovariš dalje, on pak ostal v S., kjer je našel gradiva svojim slikam. In nič več. Dan za dnevom je pretekkel, potem nedelje in meseci, — a od brata ni bilo poročila. Vsa naša pisma ostala so brez odgovora. Slednjič obrnili so se roditelji do načelníštva mesta S., in v kratkem prejeli strašni odgovor: „Pavel Beranz došel je pred letom v S.; čez kratek čas pojavile so se v njem čudne posebnosti, sprevidelo se je, da je duševno bolan. Spravili so ga v mestno norišnico. Zdravje njegovo je zelo slabo in živel dolgo gotovo ne bude.“

Roditelji moji bili so gotovi uslišati žalostno vest, nič manj ni jih porazila ta vest kot grom. Pavel, nesrečni Pavel! brez uma sam v tej strašni bolnici, tam daleč na kraju svetá! Ne bodem vam popisoval njih obup. Uboga starčeka! Jaz napravil sem se na pot in šel k bratu, za bratom; ni mi ga bilo možno privedi v domovino. Počasi je ginil in slednjič umrl v mojih rokah, ne spoznavši mene.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Ruska Ofelija.

Povest, iz rusčine prevél — r.
(Dalje.)

Imel sem brata, kateri bi imel zdaj kakih trideset let. Do skrajnosti bil je nervozen in melanholičen. Že v detinstvu svojem odlikoval se je Pavel z blestečimi sposobnostmi. Česar se je lotil, vse mu je šlo izpod rok; učil se je nenavadno lahko, najbolj ga je pa mikala umetnost. Še mlad odločil se je posvetiti slikarstvu, da bi pa izpolnil očetu željo, pričel se je učiti medicine. Najbolj so ga zanimale duševne bolezni. Jedno leto manjkalo mu je do doktorske diplome, ko se je morala mati naša preseliti radi slabotnega zdravja v južno Italijo. Pavel jo je obiskal. Pod milim italijanskim podnebjem, obkrožen od vseh stranij s prirodnimi krasotami in čudeži znanstva, čutil je zopet strast do slikarstva; umetnik probudil se je v njem z novo silo. Zabil je svojo diplomo, zabil leta, posvečena znanstvu ter se z mladostnim žarom izročil umetnosti. V nemem strmenji stal je cele ure pred božanstveno

1911
društva vedno bolj cvela in se razširjala po vsej Sloveniji. Ako tudi nimate posebno dobrih pevcev, in pojete lahke pesmi, poznalo se ne boče tako onih pogreškov, katere se lahko opaža pri samo- in četvero- spevih.

Druga napaka, katera se le prerada povsod nahaja, je, da društva prirejajo veselice z ogromnimi stroški, katerih ne morejo pokriti, če se tudi občinstvo mnogobrojno udeleži. Društva ne smejo le zato skrbeti, da bi ustregla občinstvu, kar je sicer glavna stvar naših veselice, in da bi si pridobila novih udov. Njim bodi tudi zelo važna zadača, da oni, kateri so že udeje, ne izstopijo.

„Naš narod je ubožen“, čitamo povsod in v društvih je mnogo takih, kateri si odtrgajo od ust, da morejo plačevati udnino. Ako se jim pa večja bremena nalagajo, obnemore marsikdo in družega mu ne ostane, nego, da se izbršice.

Zato pa naj pazijo dotični, kojim je društveno vodstvo izročeno, da najdejo za veselice primerne prostore, kamor vsakdo lahko vstopi, a da ima zraven tega še društvo gmetni dobiček, ne pa škodo. Ako ima društvo dobiček, tedaj še lahko pomaga drugim narodnim podjetjem in ima še povrh tega denarni zaklad, koji prav mnogokrat reši društvo razpada.

A glavni, nenasitljivi črv, koji gloda naša društva in koji jim je najbolj pogubljiv je nesloga, o kateri pa prihodnjic.
(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. Proračunski odsek imel je dne 27. t. m. svojo sejo. Obravnavali so o proračunu ministerstva za notranje stvari. Mladočehka člana dr. Herold in Kaizl doteknila sta se tudi češko-nemške sprave in se je vsled tega izcimila velika politiška debata. Ministerski predsednik udeležil se je te debate. — Dr. Herold je rekel, da narod češki želi preosnovo ustave v avtonomistiškem z mislu. Vlada je pa v znamenju svojemu odgovoru leta 1889. izrekla, da se jej prememba ustave in kronanje cesarja in kralja kraljem češkim za sedaj ni zdita umestna. Narod češki zahteva, da se država v pravnim potem reši češko vprašanje, katero rešenje je državna potreba. Narodu se kratijo državljanske pravice, policijsko nadzorstvo pa postaja vedno ostrejšje. Govornik se pritožuje, ker se občinam nakladajo vedno večja bremena glede na sodelovanje pri državni upravi. Veliko pravdo naroda češkega za njege prava treba je prej ko prej završiti. — Dr. Kaizl graja postopanje državnih organov proti delavcem, Vlada se jako moti, ako meni, da se taka gibanja dajo siloma udušiti. Razburjenje mej delavci raste, ker vidijo, kako prostrežljiva je vlada nasproti podjetnikom. — Posl. Schaup meni, da so upravni stroški zavarovanja proti nezgodam previsoki. — Poslanec Mauthner zahteva, da se preosnujejo nevarnostni razredi in da okrajna glavarstva hitreje preiskujejo o dogodivših se nezgodah. — Poslanec Bareuther polemizuje proti Heroldu in Kaizlu. Posl. Menger ubere isto struno, trdeč, da se brez pametnega narodnostnega zakona ne moreta razvijati ustava in uprava v avtonomnem zmislu. Sedanja domovinska postava je brez zmisla in je nje prememba nujno potrebna. Ministerski predsednik grof Taaffe meni, da prva skrb vladi mora biti ta, da se vtrdi podlaga ustavi in da se ustava ta od vseh strani pripozna. Z razširjenjem politiških temeljnih pravic pa gre težko, ker se pri nas vsako tako uprašanje obravnava z narodnega stališča. Glavni pogoj razširjenju politiških pravic je — narodni mir. Vlada priznava, da je treba spoštovati narodna čustva, ali spoštovati jih

je treba na jedni in na drugi strani. Vlada se tesno drži dunajskih punktacij, katere je treba izvesti. Nemški uradni jezik je neobhodno potreben, istotako pa priznava vlada potrebo, da se v občevanju se strankami rabi materini jezik. Grof Taaffe priznava, da razni organi včasih greše glede na prava združevanja. Vzrok temu je ta, da niso postave povsem jasne. Postavo o zavarovanju trebalo bode res nekoliko premeniti, a počakati je še nadaljnih skušenj. Poslanca Herold in Kaizl nista zadovoljna s pojasnili grofa Taaffeja. Poslanec Šuklje zahteva, da se politiški uradniki v slovenskih pokrajinah slovensčine povsem zmožni. Slovenskemu ljudstvu ni vstreženo, ako uradniki slovensčino le lomijo. Vlada se pa more le po tej poti zagotoviti, da uradniki imajo jezik v svoji oblasti, ako določi, da dotičniki vsaj eden del praktišnih izpitov polože v slovenskem jeziku. Grof Taaffe odgovarja Šukljeju, da vlada skrbi za to, da je pri politiških uradih po slovenskih pokrajinah vsaj eden uradnik popolnoma vešč slovenskemu jeziku, osobito pa velja to za okrajnega glavarja. (Čudni nazori to: mi bi menili, da po slovenskih pokrajinah morajo vsi uradniki znati slovenski. Op. ured.) Kar se tiče praktišnih izpitov, premišljalo se bode o nasvetu Šukljeja (in Erwägung ziehen).

Vnanje države.

Car Aleksander imenoval je grškega princa Jurija admiralom ruske vojske, ker je v Tokiju tako pogumno branil ruskega prestolonaslednika.

Kraljica Natalija se nastani stalno v Unghenu na moldavsko-bezarabski meji.

Kakor javljajo „Male Novine“, sklenil je črnogorski knez Nikola v tem letu pohoditi Beligrad, kjer ga izvestno prisrčno vsprejmejo.

Trojna zveza se ponovi in se vrše obravnave mej dunajskim, berlinskim rimskim dvorom. Pri obnovljenju pogodbe ozirati se hočeti Avstrija in Nemčija na težavno financijelno položenje Italije. Italijanski ministerski predsednik je nekda že pogodbo predložil kralju v potrjenje. Stvar je torej že gotova; vlic temu utegne še nekoliko časa trajati, predno se pogodba formalno podpiše in objavi.

Radi izgredov proti Židom v Krfu in Zante utegnejo obsoditi — kakor poročajo razni listi — 5 glavnih kolovodij na smrt, 37 družih pa v težko ječo. Več rodarjev so že obsodili na 6 mesečno ječo, ker jim je nedostajalo eneržije proti izgrednikom. Nad 1600 Židov se je že izselilo.

DOPISI.

V Gorici, 28. maja. [Izv. dop.] V dodatek k svojemu dopisu v zadnji številki cenjene „Edinosti“ za naše mestno starašinstvo v I. razredu. — Med raznimi novicami priobčila je zadnja „Edinost“ okrožnico tukajšnjega politišnega društva „Sloga“, s katero naznanja, da se ne meša v volitev prvega razreda in da bi bilo, po njegovem mnenju, za goriške Slovence v narodno-politišnem oziru najbolj, ako bi se te volitve ne udeležili. Naši italijanski zavezniki so naznanili jednak sklep svojim somišljenikom z lepaki po mestnih voglih, naznanivši, da kot protest proti vedenju nekaterih uplivenih činiteljev (— namreč vlade —) se volitve v I. razredu ne udeleže in torej opuste nasprotnikom prosto roko. Ko so doznali za take sklepe naše stranke goriški takozvani liberalci, odahnil so se ter z mirnim srcem sestavili listo po svoji presrečni želji, namreč: dosedanji župan dr. Maurovich, geometer Alojzij Resen (Eržen ali še bolje: Ržen), klobučar Mighetti in — upokojeni major Catinelli, ki je v novejšem času, odkar večinoma biva v deželi citronov in pomeranč (po naše: v deželi polente in pelagre!), pri goriških Corrierovcih jako čislana oseba. —

A tudi v tretjem razredu propadla liberalna kandidata, fikfakovska gospoda Strekel in don Zoratti, menila sta, da bi jima vsled neudeležbe naše stranke bila sreča v I. razredu bolj mila, nego jima je bila v tretjem. Zlasti stari Strekel je brusil peté po goriških ulicah, da je vzbujal mnogo pomilovanja in smeha. Sestavil je buje več list, v katerih je bil on vselej na prvem mestu, druge tri kandidate pa si je izbiral med liberalci in klerikalci, češ, na tak način bi utegnil jaz najlože „p r i t i s k o z i“. Toda kandidatje, katere je on samostalno brez njih vednosti kandidoval, so se na dan volitve v „Corrieru“ in lepaki tej časti — odpovedavali in protestovali proti taki zlorabi njih imena. Na tak način se je pripetilo, da je Strekel korenito „p a d e l s k o z i“.

Ker so pa liberalci videli, da jim Strekel & Comp. neljubo mešajo karte, napeli so vso moč, da so spravili kolikor mogoče volilcev na voliče. V I. razredu je blizu 400 volilcev, a prišlo jih je vkljub vsemu naporu od dveh liberalnih stranij volit le 222. Od teh je dobil dr. Maurovich 208 (ker je bil sprejet v vse liste), Resen 194, Mighetti 186 in Catinelli 179.

S tem so bile končane letošnje dopolnilne volitve v goriško mestno starašinstvo. Ako ostanejo res konservativni vsi tisti gospodje, ki se navadno prištevajo h konservativcem, potem bo v novem starašinstvu 12 konservativcev in 12 liberalcev. Najvažnejše vprašanje je sedaj: kdo bo goriški župan? Potrebovali bi razumnega, odločnega in v svojih sklepih vstrajnega moža, da bi očistil v naši mestni hiši vso gnilobo in nesnago, ki grozi vestranski uničiti naše lepo mesto.

Zakaj smo Slovenci in naši zavezniki pustili laži-liberalcem v I. razredu povsem prosto roko? Častiti čitatelji so si gotovo dali že sami odgovor, ko so prečitali moj dopis v zadnji številki „Edinosti“. Pri takem obnašanju goriških „katolikov“ in vlade, kakeršno se je liberalcem v korist pokazalo pri volitvi v II. razredu, mora pač vsak resnomisleč politik reči: No dobro, ako so vam rudečkarji nakrat tako tesno k srcu priraali, pa imejte jih. Lani smo vam bili dobri, da smo vrgli liberalce v vseh treh razredih; a ker letos na kolnih kleč pred vami, dosegli ste svoj namen in zato nas več ne potrebujete, češ: Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan — der Mohr kann gehen.

Mi pa nismo te pameti in smo prepričani, da v Gorici samo še lena začetku boljše dobe in da treba še veliko žrtvovati, predno nastopijo za nas boljji časi. Naši ljubi vladi pa je bilo že to zadosti, da je navidezno potlačena ona irredenta, ki je še pred par leti silno predrzno in ošabno dvigala svojo puhlo glavo. Ako je pa vladi ljubo, da obdržé še nadalje krmilo v roki taki „spreobrnjeni grošniki“, pa naj se ji izpolni ta želja. Le to ji povemo na uho, da jih z našo pomočjo ne bo več „spreobračala“, da nas ne bo več vodila za nos, ampak da si hočemo ohraniti za bodočnost povsem prosto roko.

V Tratu, dne 25. maja. (Izv. dopis). Proseška veselica, naznanjena za 24. t. m. z opazko, da se pri neugodnem vremenu odnese, vršila se je v nedeljo popoldne, ker se je zvedrilo.

Baš ta opazka je zakrivila, da ni prišlo k „besedi“ toliko občinstva, kakor zaslužijo vrli Prosečanje in kakor je običajno občinstva pri „besedah“ v prijaznem tem kraju. Radi v jutri nakopičenih oblakov zmogel ni privabiti ljudi iz daljnih krajev nov magnet — proseški tamburaški zbor.

Predno pa spregovorim kaj več o tej veselici, dovolite mi gospod urednik, da vam izrečem zahvalo svojo na tem, da ste v članku: „Črvi, kateri glodajo naša narodna društva“ povedali uprav to, kar mi je že davno težilo srce. Stritar naš pravi: „Med samimi slepci je kralj enooki“. Do kedaj pa hočemo biti Slovenci slepci? Reklo se mi je nekda: „Piše se tako,

da se ljudem da poguma in da se je izpodbujaju“.

Tega ne sme biti, ako se hočemo približevati bolj in bolj popolnosti, ako hočemo, da se občinstvo zanima in oduševlja ter prihaja res radi stvari same, ne pa samo, da se pokaže, „da bi kden bil hud“.

Ob enem pa tudi ni prav, da se zmeče vse „besede“ v en koš, ker med temi so vendar nekatere, ki so na čast prirediteljem in sodelovalcem. Menim torej, da bode več čestitih bralcev tega menenja, da se dobro hvali, a srednjo ali celo slabo stvar graja, ali o njej vsaj — moiči!

Prosek je vas, ki ima v primeri z drugimi v okolici največ inteligence in to zavedne, mlade, izobražene, oduševljene inteligence. Zato je pa tudi vse, kar pripravijo na Proseku lepo in se odlikuje po finem okusu tako v petji kakor v igrah. Vidi se, da so tu možje, ki delujejo. Žal, prežal, da je imela nedeljska beseda tako malo tujih prič, kako deluje proseški „Hajdrih“.

Vreme bilo je nestalno in rečeno je bilo, da ne bode veselice. Slučajno prišli smo tja in s pomilovanjem povemo, da smo prišli še le k četrti točki. Vendar se dajo iz naslednjih soditi tudi prejšnje. Možki zbor: V spomin M. Vilharja, lep že sam na sebi in pet s tako gotovostjo ugajal nam je prav dobro, katerega vtis je povečkal baritonov samospev, močen in tako simpatičen ter tako polen glas gosp. Slavika.

Iznenadili so nas po tej točki proseški tamburaši (med temi dve gospodičini), ki so igrali že kakor stari, stari igralci. Ker je občinstvo glasno kazalo svojo zadovoljnost, igrali so tamburaši še par drugih komadov izvan programa ter spremljali en komad se slovenskim petjem in prišli so nam pri tem nehoté v spomin oni hrvatski „momei, ki uz tamburicu pjevaju svojoj mili i dragi“. — Originalna „Petalinčkova ženitev“, ugajala nam je prav dobro, zato so jo pa tudi morali ponoviti. — Sedma točka bila je igra „Popolna žena“.

Ko se je vzdignilo zagrinjalo ugledali smo elegantno sobo in v njej lično lučino brišočo prah ter motečo se svojim samogovorom „gospoda dohtarja“, ki je baš zvrševal važno delo. Hišina pa se je tudi po pravici jezila, saj je imela tako gospodinjo, katera je koj razpravila, kar je ona pospravila; pa saj videti samo gospojno jutranjo opravo lahko je soditi, kako „redna“ mora biti ta ženica.

Uloge so imele v rokah samo inteligentne osebe, ki znajo, da se ni dobro šaliti z občinstvom, za to je pa bila igra tako dobra, da moram reči prava izjema v sedanji dobi. Videli smo v gospodičini Lavrenčičevi uzor najnerednejše in najrazmišljenjše žene, v gospi Čokovi godrnjajočo hišino, ki vedno kriči: „rajše grem“ pa se ne zgane in ki sama trdi, da ni tu samo za milostljivo gospodo.

Gospod Gorjup užaljen do srca nad nerednostjo svoje soproje, jezil se je tako naravno in bilo se je res bati večje katastrofe, katero pa zabrani originalni stric (g. Čok), ki se boji žensk in ki ume tako narobe svojega nečaka. Smilil se nam je revež, kar dokazuje, kako naravno je igral gosp. Čok.

Po „besedi“ pa so se zbrali pri g. Godini in se zabavali med petjem in igranjem tamburašev pozno v noč.

Takih veselice naj prirejajo tudi drugod in jezili se ne bodemo nad pohvalno in premilostno kritiko.

Iz Doline, dne 26. maja. (Kmetijska družba. — Čitalnica). Ni še leto preteklo, ko je neki dopisnik iz Doline v cenjenem listu „Edinosti“ tožil o malomarnosti oziroma lenobi tega (kmetijskega) društva. Želja omenjenega dopisnika se je spoznala in sedaj smemo trditi: napredujemo!

Kako pa ne bi to trdili? Ni še pol

leta odkar imamo novi odbor s čvrstim predsednikom (g. Kraljičem) na čelu in dobili smo 2, reci dva plemenska bika švicarske pasme, koja staneta 370 for. — Eden je določen za breg s štacijo v Boljuncu, eden pa za kras s štacijo v Klancu. To je kaj posebnega v teh živalih. Kdor si jih ogleda, more se čuditi njih lastnosti in životu.

Kako pa smo prišli naenkrat do dveh plemenskih bikov? Jako čuden slučaj — pa tega ne bom tukaj razpravljaj, kakor le to, da dobili smo od visokega deželnega odbora 280 for. podpore. Gotovine od prejšnjih let bilo je v družbeni blagajni golih 27 for. tedaj vsega skup 307 for. Sicer lepa svota ali vendar nam je še veliko primanjlovalo v pokritje cene — oziroma stroškov za prepeljavo juncev. *)

V ta namen pa so darovali sledeči: Veleč. g. Jurij vitez Jan 5 for.; č. gosp. Alojzi Pavli, duhoven 3 for.; gosp. Ivan Slavo, nadžupan 1 for. Srčna jim boji hvala. Vse drugo pa, kar je primanjlovalo so nekateri gg. odborniki in g. nadžupan Iv. Slavo založili. Slava jim! Vrh tega pa si je družba preskrbela tudi krasen društveni pečat, ustopnice p. n. udom in sprječevala naskokov juncev.

Pri odborovi seji dne 26. aprila predlagal je odbornik Ivan Bardon, da bi se družba tako razširila, da bi ob enem bila tudi zavarovalnica živine. Predlog ta se je enoglasno vsprejel. Voljen je bil potem poseben odsek, koji dela potrebne korake za izpeljavo tega jako važnega sklepa. V odsek so izvoljeni gg.: Josip Kraljič, Jos. Petaros, Ivan Bardon in Alojzij Bunc. V ta namen vpisalo se je že več gospodarjev v družbo. Z eno besedo: Kmetijska družba v Dolini napreduje! Tudi čitalnica — nadejamo se — da ne bo več dolgo spala — saj tako se sliči od nekaterih naših rodoljubov. Želeti je, da jo skoraj na noge spravite! Podpirali Vas bomo kar je v naši moči, da le rešimo. Čast — oziroma korist našo. V to pa pomagaj Bog in rodoljubna uzajemnost!

Različne vesti.

Osobni vesti Poštni svetnik g. Fr. Vok dobil je povodom njega umirovljenja viteški križ Fran Josipovega reda. — Policijski nadkomisar pl. Fölsch dobil je naslov in značaj policijskega svetnika.

Umrl je v Barkovljah, g. Andrej Martelanc, predsednik tamošnjega „Obrtnege društva“ in „Katoliškega podpornega društva“; bivši odbornik političnega društva „Edinost“ in član mnogim domačim društvom. Blag mu spomin!

Živnozdravnikom v Tolminu imenovan je neki Ramiro Cella.

Izvolitev dra. Vergottinjeva. Verifikacijski odbor razpravljaj je o tej volitvi dne 26. t. m. Dne 27. t. m. prijavitelj pa so vsi tržaški listi jednako glaseče se telegrame, trdeče, da je poročevalec dr. Ferjančič predlagal, da se dra. Vergottinija izvolitev odobri. Nam se je vest ta neverjetna zdela in zato je v zadnji številki nismo omenili. Osupnila nas pa je vendar malo vsled pripomnje tukajšnjega „Piccolo“, da mu je vest došla od korespondenčnega biró. Obrnili smo se telegrafskim putem na Dunaj, da se nam stvar pojasni. O poludne prejeli smo naslednje brzojavko:

„Vsi člani priznavajo nezakonitost in mostrozitost Vergottinjeve volitve. Ker pa so nekateri člani želeli pobližnjega obveščanja iz nekotih volitvenih spisov, izvolili se je pododbor, koji bode v ponedeljek odboru o stvari poročal“. Čudno se nam pa zdi, da je službeni brzojavni urad raztrosil omenjeno neresnično vest. Kdo je na tem kriv?!

Iz poznejših poročil posnamemo, da Ferjančič ni le predlagal, da se Vergot-

tinijeva volitev uniči, ampak, da se zajedno dr. Laginja proglasi izvoljenim. Poslanca Weeber in Fuss sta predlagala, da se nadalje poizveduje o ugovorih, izraženih v protestu. Posl. Lewicki je predlagal, da se izvoli pododbor treh članov, koji naj se posvetuje o uprašnji, ali ne bi bil moral po prvi brezuspešni volitvi žreb odločiti. Ta predlog vsprejeli so z 10 proti 9 glasom. Za predlog ta glasovali so Poljaki, poslanec Fuss in levičarji, proti pa člani Hohenwartovega kluba, Mladochi in Rusin Teliszewski.

„Slovenec“ pa poroča o stvari naslednje: Legitimacijski odsek je obravnaval te dni volitev isterskega poslanca Vergottinija. Poročevalec dr. Ferjančič je predlagal, da naj se uniči; ali levičarjem je mnogo na tem, da bi se reš zavlekla, zato so predlagali, da naj se reš izroči posebnemu odseku treh članov, ki naj preiskuje dotična pisma in odseku poroča v treh tednih. Dr. Ferjančič se je vdal temu predlogu, ali s to premembo, da mora ta odsek poročati že prihodnji ponedeljek, ker ta volitev prebivalstvo istersko silno vznemirja in se ne sme pustiti, da bi to vznemirjevanje trajalo še dalje. Vsi člani odsekov so priznavali, da se je pri volitvi zares nezakonito ravnalo in gorostasno, zato konečno niso mogli reči zavleči, ampak so sklenili, da naj je pododsek reši do ponedeljka. Liberalni listi se zaradi tega hudojejo nad dr. Ferjančičem, češ, da se v svojem poročilu ni oziral na italijanske proteste in da je predlagal, naj se Laginja pokliče v zbornico. Ali vse to je laž; on je omenjal vseh protestov, predlog zastran Laginje pa je stavil poljski poslanec Lewicki, ne pa dr. Ferjančič. V pododsek so bili izbrani: dr. Ferjančič, dr. Lewicki in dr. Weeber.

L'istria in semenišča. V polemiki s tem srboritim listom izrekli smo nado, da se bodo kompetentne oblasti, to je: vodstva semenišč, vedeli braniti proti gdim napadom. Nismo se varali. Vodja goriškemu semenišču, Josip dr. Gabrijele, doposlal je lahonskemu listu izjavo, v kateri točko za točko pobija neosnovane trditve, tikajoče se notranje uredbe semenišč. Ali kaj briga to drzni poreški list?! Takoj pod Gabrijeleovo izjavo napisal je zopet članek, v katerem se ponavljajo isti napadi in ista obrekovanja. Obekovalci delajo tako, ker vedo, da se jim nič hudega zgoditi ne more.

Procesije na sv. Rešnjega telesa dan udeležila se je ogromna množica, skoro izključljivo Slovenci. Pri procesiji peli so razni okoličanski pevski zbori. Procesije so se udeležili namestniški svetnik pl. Krekič, župan tržaški g. Pitteri, več občinskih svetovalcev, uradnikov itd. Slavnost izvršila se je v najlepšem redu.

Pri procesiji sv. Rešnjega telesa v Barkovljah, ki bode jutri v nedeljo, avirala bode vojaška godba in pel močen pevski zbor društva „Adrija“. Vrli Barkovljani odlikujejo se vsako leto ob tej priliki, osobito pa nežni spol v lepi narodni noši, dočim se je — žalibog — noša ta po nekaterih krajih okolice čisto opustila. Priporočamo našim mestnim in drugim vernikom, da se kolikor moči mnogobrojno udeleže te svečanosti.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu darovali so nekateri trž. Slovani. slaveči zmago v Istri 8 gl. — O priliki volitve v Trstu gl. 5:29. — V pušici „Del. podp. društva“ nabralo se je 15 gl. — V pušici čitalnice nabralo se je gl. 5:80 — V pušici čitalnice nabralo se je gl. 5:43. — Zbrani Sokolaši nabrali so dne 24. maja pri hiši rumeni 2 gl. — V mali družbi nabralo se je gl. 1:30. — Kokuče dne 20. t. m. nabrali so v Škorklji 67 kr.

Dijaški kuhinji daroval je nekdo za odhodnico 15 gl.

Občnega zbora „Tržaškega Sokola“ dne 24. maja t. l. udeležilo se je 36 članov. Starosta brat Makso Cotič pozdravil je

primernim nagovorom zbrane Sokolaše ter jim pri koncu govora zaklical prisrčni „Na zdar!“

Ko predstavi vladnega zastopnika, g. viteza Vidica, pozove brata-podstarosta Ljudevita Furlanija, da v ime od nas preselivšega se brata-tajnika prečita tajnikovo poročilo. Iz tega poročila posnamemo, da je bila odstopivšemu odboru neprestano skrb za razvitje društvenega življenja. To se mu je tudi posrečilo, kolikor so dopuščale neugodne razmere. Gojila se je telovadba za odraslene in otroke in vso svojo skrb obračal je odstopivši odbor izletom, kojih namen je dvojen: zabavati, vnanjemu svetu pa jasno pokazati idejo, katero društvo zastopa. Izleti so bili štirje, ki so se vsi jako dobro obnesli; najznamenitejši je bil seveda oni v Celje. Tudi zabavni večeri, koje je priredilo društvo tekom leta, prikupili so se občinstvu. „Veliki ples“ ni bil toli mnogobrojno obiskan kakor druga leta, na čemur je bila kriva obilica veselje, ki so se vsled kratke predpustne dobe kopičile jedna na drugo. Izborna se je pa obnesla maškara, ki se je odlikovala po množini in eleganci mask. — Važen dogodek v tem društvenem letu je ta, da se je tamburaški zbor osnoval kot poseben odsek pod okriljem „Tržaškega Sokola“. Korak ta bode izvestno ugodno vplival glede na društveno življenje naše. Poročilo se spominja v Pulj preselivšega se izbornega, nenadomestljivega brata-tajnika dra. Jančiča. Tudi britka smrt posegla je v tem letu v vrste Sokolašev: umrla sta brata Hinko Viličič in F. Rus. Slava njunemu spominu! Iz blagajnikovega poročila posnamemo da je imelo društvo v tem letu 590 gl. 52 kr. dohodkov in 661 gl. 75 kr. stroškov. Po teh poročilih vrhila se je volitev novega odbora, katere vseh smo že prijaviteli.

Brat starosta se zahvali na skazanem zaupanju, priporočujoč slogu in bratsko vzajemnost mej vsemi člani, da smo v istini „bratje“, kakor se navadno nazivljamo. S prisrčnim „Na zdar!“ zaključi sborovanje.

Pri prvi seji se je odbor naslednje konstituiral: brat Ljudevit Furlani, podstarosta; brat Ivan Knava, tajnik; brat Vekoslav Kalister, blagajnik; brat Andrej Kalan četovodja in brata Anton Lampe in Fran Inamo zastavonoše.

Izreden občni zbor „Del. podpornega društva“ je jutri ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je namreč promemba društvenih pravil in nekateri drugi predmeti. Člani so naprošeni, da se v mnogobrojnem številu udeleže tega zbora.

Veselica „Adrije“ katera se je imela vršiti jutri dne 31. maja, odloži se radi smrti gospoda Andreja Martelanca.

Priporočena pisma vsprejemlje ces. kr. pošta od dne 1. junija naprej do 9. ure zvečer.

Udprava proste luke. Na prošnjo tukajšnje trgovinske zbornice odgovoril je g. trgovinski minister, da rōka za odpravo proste luke absolutno ni mogoče podaljšati.

Iz Škrbine se nam piše: V zadnji številki „Edinosti“ je poslano, kjer zagovarjajo župana: občinski sluga, občinski blagajnik in nek Janez Bunc. V Škrbini sta pa dva Janeza Bunca; jaz bivam pod hišno številko 11, ter javno izjavljaj, da nisem podpisal onega poslanega županu v obrambo, in bi ga tudi po nobeni ceni ne bil podpisal, ker resnici na ljubo moram povedati, da mi sedanji dopisi iz Škrbine dopadajo ter želim le, da bi se še pisalo, da bi se tako naše žalostne razmere popravile. Ako bi pa dopisnikom zmanjkalo gradiva, naj k meni pridejo: rad jim pomagam in odkrijem še marsikaj tajnega **Janez Bunc, h.-št. 11.**

Dvoboj mej Viktorjem Segré in Arrigo Jeklinom, o katerem smo svoječasno poročali, pride v torek dne 9. junija pred

tukajšnje sodišče. Sekundantj so bili: Arrigo Politzer, urednik „Independenteteja“, Isodoro Dr. Reggio, Teodoro Mayer, Alfredo Cesare, Alfredo Panfili in Giulio Ventura.

Trtna uš. Piše se nam: Javljam Vam, da sem danas z gotovega vira izvedel, da se je prikazala „trtna uš“ že v Dornbergu. Še to je manjkalo!

Nabožni knjigi. „Svetišče Matere Božje na Trsatu“, sestavil in izdal P. Hrisogon Majar. Knjiga ta obsega: zgodovino božje poti, Marijino življenje, navadne molitve. Cena in kraj, kjer se knjiga dobiva, nista razvidna. — Iz Zagreba došla nam knjiga: „Život svetog Alojzija Gonzage, uzora i zaštitnika kršćanske mladeži“. Knjiga ta je prevod iz italijansčine. Založila sta jo Scholz i Kralj v Zagrebu.

Št. 286/O. š. s.

Razpis učiteljskih služeb.

V tukajšnjem okraju je popolniti nastopne učiteljske službe:

1. Učiteljske službe III. plačilnega reda na mešanih enorazrednicah v Slivjuh in Tatrah se slovenskim in v Lipi s hrvatskim učevnim jezikom.
2. Mesta učiteljice III. plačilnega reda na mešanih dvorazrednicah v Jelšanah in v Klani; prvo se slovenskim, drugo s hrvatskim učevnim jezikom.
3. Služba podučiteljice na dekliški dvorazredni ljudski šoli v Kastvu s hrvatskim učevnim jezikom.

Za učiteljska mesta v Tatrah in Lipi zahteva se vsposobljenje za pomočno podučavanje vorstva.

Plače in užtiki teh učiteljskih služeb so razvidni iz deželne postave za Istro iz dne 3. novembra 1874 d. p. l. št. 30, odnosno 14. decembra 1888 d. p. l. št. 15.

Pravilno spremljene prošnje naj se semkaj vložje prepisanim putem v 4 tednih.

C. k. okrajno glavarstvo.

Volosko, 26. maja 1891.

Marijne kričistilne kroglice,

proti boleznim spodnjega dela telesa, proti boleznim na jetrih, vrtoglavici, zabasanju, 6-3 hemoroidom.

Škatljica 20 nov., 6 škatljice 1 gold.

Lekarna Franzoni

Via S. Antonio št. 5 poleg cerkve.

Hiša v najem.

Zapuščinska hiša (fabrika) z več sobami in drugimi prostori, da se v najem. Hiša je vzlasti pripravna za letovišče, ter je komaj četrt ure od južno-železnične postaje Kilovče (Küllenberga) oddaljena.

V najem se da na mesec, ali pa do 24. aprila 1892 in sicer z opravo, ali brez nje.

Ponudbe sprejema Ivan Baša v Bitinji, P. Prem. Notranjsko. 2-2

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 29-30

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedskega izvrsne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajejo po prav nizkeje ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

ŠTRCALJKE

za modru galicu

dobivaju se kod

Lebana i Sessa

Via Nuova 3. pri zemlji

Trst.

*) Junce smo v Ljubljani dobili. Pisatelj.

Zahvala.

Ni jih besedi, koje bi mogle primerno označiti prešinjajoča nas čutstva hvaležnosti na pojavih dobrohotnosti o priliki pogreba gospoda

Ivana Zimolo.

Ker nam ni možno na pristojen način izraziti zahvalo svojo, nam ne preostaja drugega, nego da iz globine svojega srca vskliknemo: Pri-srečna hvala!

Hvala vsemu prebivalstvu in oblastim; hvala osebnim prijateljem pokojnika, ki so tudi naši prijatelji, in slednjič hvala vsem onim, ki so nas skušali tolažiti v naši žalosti.

TRST, 25. maja 1891.

Rodbina Zimolo.

Podpisana javlja potrtem srcem vsem znancem in prijateljem, da je dne 29. maja t. l. ob 6. uri zvečer v 66. letu dobe svoje umrl naš preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

ANDREJ MARTELANC

posestnik, predsednik Barkorljanskega „Obrtniškega društva“ in „Katoliškega podpornega društva“ ter član mnogim drugim društvom.

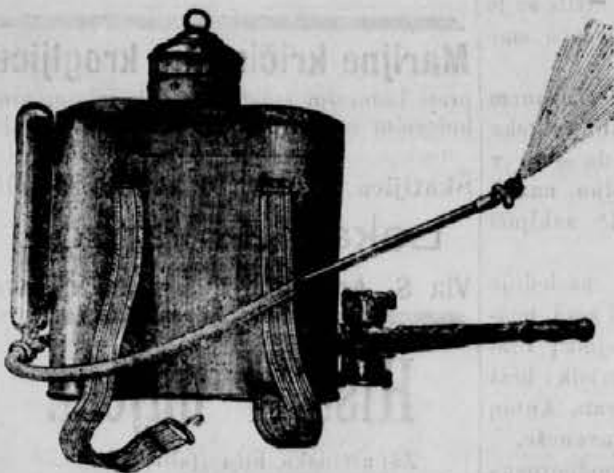
Pogreb je jutri v nedeljo, ob 6. uri popoldne.

V TRSTU, dne 30. maja 1891.

Rodbina Martelanc.

Jedina peronospora-brizgalnica,

ki je bila v obeh letih 1890. in 1891. odlikovana 1. državnim darilom, je patent A. Samassa v Ljubljani.

Ta znova izboljšana brizgalnica je najboljša in najcenejša. Nje kadica je iz samega bakra, raztresevalec izborn in vse iz najboljšega materiala. Kompendijozna sesalka (patent Samassa) je iz samega bronu, dvostroko delujoča in s kroglastimi ventili iz kovine. Zbog posebne uredbe doseže se kaj lahko pritisk deset atmosfēr, torej je žarek izdaten in močan, kakoršnega ne dosežemo z nikako drugo brizgalnico.

Pripomniti je še, da je zlomljivi krak za dviganje iz bronu, pri modelu 1891. nadomeščen s krakom iz najboljšega jekla. — Cena brizgalnice z zabojem vred loco Ljubljana 18 gl. 60 kr.

Prodaja za Avstrijo jedino izdelovatelj Josip Stadler v Ljubljani.

P. n.

15 18

Podpisana tovarna pohištva usoja si javljati, da se bodo prodali zaradi preselitve vsi njeni izdelki: spalne sobe, obedne sobe, pohištvo za salone, za pisarnice, za kuhinje in predsobe pod pravo vrednostjo, da se prihranijo stroški selitve.

Priporočajoč slavnemu občinstvu okoristiti se s to ugodno priliko, bilježim preponizno

Ignac Kron

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

Zdatno znižene cene

Vinske stiskalnice, stiskalnice za sadni sok in sadni mošt

najnovije izborne konstrukcije s trajno delujočim dvostrukim pritiskom in z regulatorjem stiskalne sile. Garantirana delujoča sila! do 20% večja, nego pri drugih stiskalnicah. Odlikovane s prvo nagrado na državni razstavi, ki je bila meseca oktobra leta 1888 na Dunaju, o katereji priliki, so te stiskalnice strokovnjaški izkusili.

SADNE IN GROZNE MLINE izdelujejo in z Dunaja oddajajo

PH. MAYFAHRT & COMP.

Dunaj II. Taborstrasse 76.

Tovarne za poljedelske in vinorejske stroje, livarna za železo in kladivo na par.

Specijalna fabrikacija strojev za vinorejo in uporabljenje sadja, stiskalnic za seno.

Aparati za sušenje, patent dr. Ryder.

Ilustrovani ceniki, prospekti in pohvalna spričevala itd. gratis in franko, ako se jih želi.

Vzprejmejo se tudi zmožni in solidni zastopniki za primerno provizijo.

Svari se pred nakupovanjem imitacij (ponarejanj).

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Gotič.

Tiskarna Doleac v Trstu.

Candee-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu

— 6 ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljalke za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlinci za grozje, sesalke itd.

Priporoča se omenjena trdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največjeji izbiri in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg številka 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. 7-9

Mejnarodni promet

prve Primorske družbe za prevažanje mēblev

KONRAD EXNER

via Squero Nuovo št. 7, skladišča via Ferriera št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

Podružnice v Pulji, Gorici, na Reki in v Opatiji

Zavod za shranjevanje mēblev in efektov.

Prevažanje mēblev vzprejmejo se na vse strani.

— Razpošiljajo in vzprejemljejo se v varstvo kovčegi, zaboji, koši itd.

Trgovinska agentura državnih železnic. — Spedijski bureau c. kr. južne železnice v OPATIJI.

Redna dovažanja iz odvažanja do in od parnikov

— Nakladanja in razpošiljanja na vse strani. — Z-stopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu.

Služba za poštno in hitro pošiljanje in pošiljanje 8-3 priljago.

Glavna agentura paroplovnih družb za Istro in Dalmacijo.

NB. Prazni vozovi za prevažanje mēblev odpošiljajo se točno na vse postaje. Informacije točne in gratis. Vprašanja je stavliti direktno na centralo v Trstu. 8-8

Kopališče

„Galleggante Nazionale“, ležeče nasproti Lloydove palače odpre se v ponedeljek 1. junija 1891.

2-2 Udova Adolfa Buchler.

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentrož (millefiori), kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 nov., dobi se odino v 3 10

odlikovani lekarni Praxmarer (telefon 207) Al due Mori, Piazza Graude.

Poštno pošiljanje izvršujejo se n utegoma. Čuvati se je treba ponarejenega zdravila.

Peronospora (pál)

Sikalica Vermorel

s prizanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine. Neutrudi delavca Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

BOLJE SO OD VSIH DRUGIH.

847 prvih nagrad pri raznih natecanjih.

Edini zastopniki za Avstro-Ogersko Vit. Evg. prof. Giordano v Gorici, dež. kmetijska šola, in Henrik Pegan v Trstu, Via Sanità 17. — Cena prosto carine f. 22. — Brozplačni zamot. — Franco na postajah v Gorici ali v Trstu; v Trstu tudi na brod. Plača se napred. — 10

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

konecijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: konecijonovani zastop 18-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Fran Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni oddajatelj.

Prvi in najstarejši zavod v Avstriji za veterinarske izdelke.

Odlikovan z 12 medaljami, 6 častnimi diplomami in priznanji.

KWIZDIN c. kr. priv. fluid proti kostobolu

voda za vmivanje konj.

Rabi se že 30 let z najboljšim vepohom po hlevih raznih dvorov po večjih hlevih civilnih gospodov in vojaščin za okrepanje pred hudimi napori in zopetno okrepanje po naporih; vsposoblja konja za posebna dela pri vezbanju konj (Training).

Steklenica stane 1 gld. 40 nov.

Kwizde rudeči blister 1 lonček 2 gl.

Kwizde tinktura iz hrastovih ježic steklenica gld. 1.50.

Kwizde kopitno lepilo 1 svalk 80 kr.

Kwizde kopitni svetilni prah 1 paket 70 kr.

Kwizde kopitni vaselim 1 pušica gl. 1.25.

Kwizde kresolin balzam 1 škatlj. gl. 1.10.

Kwizde mazilo proti mahavnicam 1 lonček gld. 1.

Kwizde mlo za sedlo 1 škatlj. gld. 1.

Kwizde pralno mlo za domače žival à gld. 1.60. 80 kr. 40 kr.

Kwizde desinf. prašek zab. gl. 1.40. 2.40.

Pravo le z zgornjo znanstveno marko v vseh lekarnah, na debelo v vseh drogerijah.

Vsak dan razpošilja glavna zaloga

Kreisapotheke Korneuburg pri DUNAJU.

Ustanovljen 1853

